

Big Head hos revevalp

Sommeren 2007 oppsto det omfattende dødelighet hos sølvrev i deler av Midt – Norge. Felles for de angrepne farmene var at de mottok fôr fra et og samme kjøkken. Disse farmene opplevde en dødelighet på sølvrevvalper i perioden fra 10. juli til 31. oktober på 5 – 10% (over 2000 stk.). Til sammenligning er dødeligheten i samme periode vanligvis under 1% hos sølvrevvalp i Norge.

I følge anamnesen ble mange av dyrene funnet døde, andre hadde en sykdomsperiode på 2- 4 dager. Omtrent halvparten av de angrepne valpene skal ha hovnet opp i hoderegionen. Slike symptomer ble også observert hos blårevvalp og minkvalp som ble føret fra samme førkjøkken. Det var dog sølvreven som ble hardest rammet og minken minst. Bilde 1 viser en slik valp med opphovnet kinnregion.

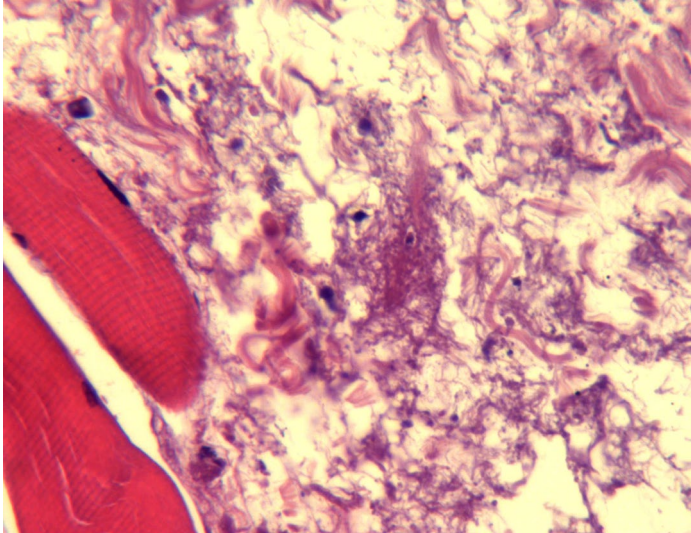
Bilde 1: Gorm Sanson

Flere seksjoner ved VI ble etter hvert involvert i analyser av disse og noen valper ble sendt til VI Sandnes.

Kadaver av en slik valp, med kraftig ødem på den ene siden av hodet, ble obdusert i Sandnes medio september. Det ble ikke observert sikre patologiske forandringer ved undersøkelse av indre organer. Fra tannkjøtt, lysbrunt av farge, over den ene rovtannen gikk det en trang kanal oppover og inn i det ødematøse området ovenfor tannen. Bak dette området igjen ble det observert ødematøse lymfeknuter. Et lite nekrotisk område, knappe 2 cm ovenfor det skadde tannkjøttet, ble observert.

Histologisk undersøkelse avdekket stuvning pluss sentrolobulære nekroser i lever. Det sistnevnte funnet er for øvrig en meget vanlig observasjon under undersøkelser av sølvrevvalper i nevnte område og periode, etter det vi har forstått.

Bilder 2 (HE farging) er tatt fra nekrotisk område på denne valpens kjeve og viser tilsynelatende normalt vev på venstre side og nekrotisk vev på høyre side.

Bilde 2. Foto Sveinn Gudmundsson

Eier er ikke sikker på om valpen ble behandlet med antibiotika eller ikke. Bakteriologisk dyrking (anaerob og aerob inkubering) fra indre organer ga negative resultater. Under obduksjonen ble et objektglass trykket mot det ødematøse underhudsvevet, tørket og gramfarget. Kjeder av store grampositive staver ble avslørt. Fra det nekrotiske området ble det [blant annet](#) dyrket rikelig med Clostridier. Kultur fra en Clostridiesverm ble sendt inn til Bakteriologen VI Oslo for [videre identifisering ved hjelp av molekylærbiologiske metoder](#). Denne kulturen ble identifisert som *Clostridium cochlearum*, en bakterie som ikke blir definert som en "histotoksisk Clostridie". Det foreligger imidlertid sterk mistanke om at flere Clostridietyper kan ha vært tilstede i nekrosen. Dødsårsaken i vårt tilfelle kan være bakterietoksiner (jfr. levernekrosene) men hvor selve innfallsporten lå vites ikke.

Tilstander der ødemer på hodet er et fremtredende symptom, spesielt i tilslutning til tannskifte, er kjent i det internasjonale pelsdyrmiljøet og har fått navn som Dickkopf og Flodhestsyke (Norsk Pelsdyrblad 1952). Små beinsplinter i føret mistenkes for å lage småsår i gingiva og lidelsen blir ofte knyttet til sårinfeksjon med bakterier (streptokokker eller clostridier). Knut Nordstoga beskrev, i NVT 1965 et lignende tilfelle under navnet "Dickkopf" på blårevvalp. Fra de nekrotiske prosessene i underhudsvevet ble det, i hans materiale, dyrket og isolert *Cl. septicum*.

Sølvrevvalp hadde frembrudd av jeksler i problemperioden. Det er imidlertid uklart hvorfor det hovedsakelig var sølvrev som ble plaget.

Sveinn Gudmundsson, VI Sandnes
Gorm Sanson, Pelsdyralslaget.
Marianne Sunde, VI Oslo